

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työväestöjen... TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN... CANADAAN... SUOMEN... TOVERITAR BOX 99 ASTORIA, ORE

TOVERITAR (THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America. Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Subscription rates 50c per inch per insertion... TOIMITUS: Anna Kokko, Astoria, Oregon.

TOIMITUS: Anna Kokko, Astoria, Oregon.

Table with subscription rates: Toverittaren tilaajaluettelo osoittaa seuraavaa: Uusia... 91, Uudistuksia... 52, Katkennut... 93

Toverittaren levittämisskilpailua jatketaan maaliskuun 3 päivään 1918.

Ryhtykääpä nyt kaikki entiset ja uudetkin kilpailijat innolla saappaamaan lehteä. Nyt sitä on kylliksi aikaa kaikille. Erikoispalkinnot ovat samat, nimittäin muori H:n lahjat. Asiamiespalkkiot, 20 pros. saapi tietysti sen lisäksi jokainen. Kilpailussa ovat jo seuraavat ja seuraavilla tuloksilla:

Table of winners: Vuosik. Anna Kangas, Bernalto, Alta., Can. 27; Miss Ida Niemi, 108 Loring Ave., Pelham, N. Y. 12; Lydy Tamminen, Puritan, Mich., Box 19 9; Annie Pulkkinen, Hancock, Mich. 8; Mrs. Elin Palo, Box 41 Phelps, Wis. 5 1/2; Oivia Kanhanen, Toronto, Ont., Can. 5; Ida Lampinen, New York, N. Y. 5; Miss Alina Fräki, Elmer, Minn. 2 1/2; Anna Williams, Eureka, Cal. 1; Mrs. Amalia Niemi, Fairport Harbor, Ohio; Mrs. Sanna Kalla, Puritan, Mich.; Miss Hilja Rautala, Hancock, Mich.; Eca Auvinen, 11 Elliot st., Linacook, N. H.; Mrs. Lydy Niemi, 38 Kent St., Quincy, Mass.; Iina Alatalo, 27 13th St., Cloquet, Minn.

Nämä tulokset lasketaan uusiin. Lähetäkääpä nyt tukutain tilauksia ja merkittä jokaiseen tilaukseen, että kilpaillette. Toverittaren kilpailussa ei käi nyt epäonnistuta. Uusi vuosi tuopi tullessaan uudet tulokset. Onnellisempi se olkoon tässäkin asiassa.

LUOKKATAISTELU-ALUEELTA

FORT BRAGG, CAL.

Tällä on ollut lämpöiset päivät, vaan yöt ovat kylmät ja varsinaista syyssateita odotetaan. Nuorisoliitto valitsi kaksi uutistenkirjoittajaa Toverittarelle, Matti Nelsonin ja allekirjottaneen. Tämä ei silti estä muutakaan nuoria kynään tarttamaan. Minä ainakin katson tämän toimen olevan suuresta merkityksestä minulle, ajatuksieni tulkinnan kehitykselle. Tätä oppia kai kaikki tarvitsemme. Suuret joulujuhlat tulevat olemaan täällä, kuten olette nähneet Toverista. Nämä juhlat tulevat olemaan seitsemäpäiväiset. Monella eri tavalla silloin juhlitaan. Se lasten juhla minun mielestäni ennen kiinnittää. Kaikki suomalaiset, joilla on lapsia ja sanovat lapsistaan pitävänsä, katsovat sisimmäksi velvollisuudekseen tulla silloin lasten iltamaan. Siellä silloin tulee olemaan lämmitysruokkia, ettei tarvitse pelätä joutuvansa kylmyyden kanssa taistelemaan. Ohjelmana tulee olemaan puhe, (puhe kai kuuluu merkittävään osaan meikäläisten piirissä) runoja, laulua y.m. Pari näytöskappaleita on siellä. Niiden nimet ovat "Palkkaajat" ja "Sankarit". Tämä tilaisuus tulee olemaan t.k. 30 p., 1917. Osaston talolla on viime aikoina pidetty keskustelukokouksia. Viime kokouksessa keskusteltiin "säästäväisyys"-kysymyksestä. Onko työlläisille säästäväisyys hyve vai pahe? En ollut koko aikaa kokouksessa, vaan kuitenkin sain kuulla loppupäätöksen, joka oli, että säästäväisyys on pahe, sillä tämä estää työlläiseltä senkin kehittymismahdollisuuden, mikä sillä ilman sitä olisi. Kaikki säästäväiset ihmiset kieltävät itseltään kaiken kirkkalisuuden ja muutkin elämän nautinnon, joiden kautta he voisivat seurata atkaansa. Kuitenkin he kannattivat yhtä säästäväisyyskysymystä, nim. ajan säästämistä, s.o., että jokainen koettaisi toimia niin, että saisivat itselleen lyhemmän työpäivän, ettei tarvitsisi raastaa kymmentuntista työpäivää. Pitkä työpäivä pitää ihmisen sekä henkisesti että ruumillisesti.

Maidin englanninkielinen koulu ottaa joululemaa t.k. 14 p. Tämän ajan kai saamme kaikki lapset käyttäen lepoon ja huvitteluun. Yhtenä suurena huvitteluna on teillä, keski-ikä väestöiden jansilla, lumipallo-illat. Olen paljon kuullut siitä urheasta ja virkistävästä leikistä. Minä en ole koskaan ollut tilaisuudessa siitä nauttimaan, sillä tämä Californian luonto on ainasta kesästä. Joskus saamme nauttia ja urheilla talvisien vesisateiden kanssa. Tällä toverimme William Salmi hukki t.k. 12 p. Ikäviä tapatumia; hänessä menetimme hyvän ja toimivan jäsenen. Hänellä on iso tuttavaveri täällä. Sukulaisia hänellä ei minun tietäkseni täällä ole, vaan on veli Mississippin lähellä. En tiedä koska hautajaiset tulevat olemaan, sillä tämän tiedon sain vasta kuin olen tätä kirjoittamassa. Joulutervehdykseni kaikille Toverittaren lukijoille sekä Anna-tädille. VILHO H. JYLHX.

FORT BRAGG, CAL.

Toverittaren toimitus. Syksyinen tervetulo täältä punapukuyksiltä Toverittaren laialle lukijakunnalle. Osaston toiminta on nykyään hyvin vilkasta ja niitä kuulutusta joulujuhlia valmistellaan oikein kiireen kaupalla. Ne tulevat olemaan kuusipäiväiset. Samaan malliin kuin ennenkin. Muun muassa tulee olemaan nuorisoliiton ohjelmallista, markkinallista, ompeluseuran naisilta, joulukuusi, jossa joulupukki tulee jakamaan lahjoja, kaksi näytelmäkappaleita "Miehen Lykiluu" ja "Sodan palkka", jotka ovat jo nimestään tunnetut kaikille ja sitten se suuri kori (basket), jonka päältä tulevat kilpaillemaan metsämiehet ja kaupunkilaiset, jotka ne ensiksi menee syömään ja oikein soitokunnan säestyksellä. Se nimittäin riippuu siitä, kellä on paksumpi rahapussi. — Kaikki metsämiehet tulevat jouluna kaupunkiin juhlimaan,

Joka hetkenkin on heillekin suuresta merkityksestä, olla joskuskaan yhdessä juhlimassa toisten työtovereitten kanssa. Ompeluseurala oli markkinallimmat t. k. 2 p. joka onnistui kohtalaisesti. Tälläkin on alettu pitää keskustelukokouksia, jotka onkin tarpeen. Niissä saa opetella lausumaan mielipiteitään, johon onkin suurin osa melstä vielä totuttamattomia. Vaikka voimmekin ajatella paljon, niin emme voi tuoda julki ajatuksiamme. Päätettiin pitää kerta kuussa näitä kokouksia. Oltiin toivottavaa, että näissä kokouksissa alettaisiin harjoitella kaikenlaista ohjelmaa, kuten puheita, runoja, laulua sekä muuta henkistä ohjelmaa; täten kehittäisimme itseämme sekä valmistamaan, että myös arvostelemaan joten saataisi ilmatilaisuudet niin vaihtelevaksi ja monipuoliseksi, kun mahdollista. Kaikki yksimielisesti mukaan, niin me jostain saavutamme yhteistoiminnassamme. Onnittelten uutta toimittajaa tärkeässä tehtävässään. Hauskaa joulua ja onnellista uutta vuotta kaikille Toverittaren lukijoille. L. M.

VASTAUS J. Y. MÄELLE.

Toverittaren marrask. 6 n. numerossa oli pitkä "kaikille yhteisesti", jonka johdosta pyydän lausua mielipiteeni. Ensiksi siitä esimerkiksi kahdesta saman ikäisestä naisesta. Toinen, joka on naimisissa ja toinen, joka jalka on naimisissa ja toinen, joka palelee — että miksi niissä näkee suuren eron. Siksi, että se, joka on naimisissa, on välipitämätön itsensä kanssa. Rotat, kiekkurat, kaunilut hiusneulat ja kammot, joita tyttöinä ollessa pidettiin, ovat pudotettu päältä; kasvoja ei muisteta hieroa "cold cream"illä, "joten alkaa kasvaa pyppyjä. Korsetti on viskattu muinaismuistoon, joten vaatteet on päällä miten sattuu ja ihmisen koko käytös on perustamattoman pehmöistä aivan niinkuin tahtois sanoa, että mitä minun on lukua, minä olen saanut miehen. Elkö te muista, että siinä pyhässä kirjassakin sanotaan, että naisen tulee käyttäytyä siten, että hän miehellenä kelpaa ja jos lukeaan niin juuri aikan mies osaa kaikkista parhaiten ihalla ja arvossa pitää hyvin puettua naista. Älkää ymmärtäkö väärin jos sanon hyvin puettua. En tarkoita että pitää olla kalliarvoisista kankaista tehdyt vaatteet, mutta sitä, että olkoonpa tehdyt, vaikka kuuden sentin karttuunista, kun ne ovat tehdyt päälle passaavasti. Ei tietenkään työmiehen muuta voi pukea niin hyvin ja aina saada uutta kunnan rikkaan pilka, vaan voi hän kumminkin ryhdikkäästi kävellä ja sulavaasti esiintyä kuten toverinsa, vaikka onkin halvemmat pukuineet. Toiseksi lapsista. Kyllä ne lapset kuulostaa olevan monella ihmisellä kovasti tiellä. Miksi niitä sitten laitetaan tielle? Iloksi ja huviksi, sanoo loku. Mutta minä sanon että tyhmyys ja laiskuus niitä laittaa liian paljon, sillä kahden ja kolmen lapsen kanssa ei tee naisessa vielä muutosta, päinvastoin komistaa sitä. Ja jos sinulla on niistä liian paljon vaihua ja työtä, niin sinä et osaa niitä hoitaa. Silloin kun naisella on pienet lapset hänen huvinsa ja menonsa rajoittuu jonkun verran; sehan on luonnollinen asia. Pienten lasten palkka ei ole haaleissa pölyä ielämässä. Heidän palkkansa on kotona nukkumassa. Jos ei saa kotimiestä, pitää aviopuolisot järjestyneinä ihmisinä järjestää siten, että kulkevat vurotellen näytöskappaleita katsomassa. Mutta eihän lapset aina ole pieniä. Sitten kun he tulevat silhen ikään, että puhuvat ja kävelevät, niin voi koko perhe mennä huvitteluun yhdessä. Minä väitän, että lapset eivät ole esteenä jos vanhemmat todellisesti haluavat, niin voivat toimia yhdessä yhteiskunnallissa asioissa. Tässä tapauksessa täytyy ihmisten valita elämänsä kumppanikseen toinen saman luontoinen. Sanotaan että yhden luontoiset ei passaa yhteen. Mutta minä kokemuksestani olen tullut siihen vakavaan johtopäätökseen että saavutukseen todellinen elä-

min on aviopuolisot täytyy olla saman luonteiset. Otetaan esimerkiksi tanssiminen. Jos nainen löytää lupia tanssimisestä ja joskus tahtoo lähteä tanssittamaan. Jos ei mies välitä tanssista, niin useammassa tapauksessa saamuija riidan kanssa sinne miehensä lähtemään, vai kuinka? Nyt lopetan. Toiste enempi. Hoistata joulua kaikille. Toveruudella, Mary Soglund.

SAN FRANCISCO

Kahdentaisia kerjäläisiä. Tänä päivänä minä olen ollut oikein juhlatuulella; mistähän se mahtanee johtua. Varmaan siitä, kun näkee toistakin samantapaisia kurjia joka minuutti ovikelloa soittamassa. Astelen hyvin kiivaasti ovelelle ja ukkosen oven. "Antakaa kuppi kuumaa, teetä taikka kahvia ja, jos mahdollista, pala leipää. Olen kulkenut koko aamun. Ihmiset ovat armottomia. Ei heillä ole sääliäntunnetta." Niin valittele ulko vilusta värjävällä hienellä. Katselin ukkoa; olko hänellä tosi tarkoitus. Oli varmaan. Hänellä oli kaksi kaimalosuavaa, joita vasten nojasi. Annoin pari lohkoa leipää ja kupin kahvia, ja hän poistui jumalan nimen kautta kiitellen pienestä päivällisestäään. Painoin oven kiinni ja ajattelin, että kenenkään rikkaan eläimän on tuokin rannka. Lopun elämänsä saa kulkea kerjäten leipäläisensä armollisilta rouvilta. Kamalaa on. Olin juuri prinanut oven kiinni, kun ovikello soi uudelleen. Laulun miesraukan valaavan takaisin, avasin oven. Elkö miti; se oli toisenlainen kerjäläinen. Rouva, joka oli silmissä, naama peitettynä. Hän sanoi: "suoka anteeksi, madam. Minä olen katoollaisesta kirkosta jos otatte yhden tsansin joulukunseen, se on vaan kymmenen senttiä." Jaha, anteeksi minun puolesta, mutta minä en ole koskaan kannattanut kirkkoisesta. Jos minulla on rahaa, autan vaan työllästoveritani. Siinä kaikki. — "Mitä?" sanoi nainen hyvin ivallisen näköisenä. — Minun nivokopastani kuuluu käsi: etä ja paina ovi kiinni ja pidä kymmenen senttiäsi, jos sinulla on niin paljon säästössä. Jos tuo nainen olisi pyytänyt tuolle miehelle, joka hänen edelläan pyytti katua pitkin kaimalosuavoinen, niin olisi pitänyt sen paljon ihmismäisempänä. Sitten hän teki sitä mikä kuuluu hänen tehtävänsä, mutta antakaa minun sanoa teille lukijat totuus. Niin kauan kuin elän, en koskaan anna sellaisille kerjäläisille, jotka kulkevat silmissä ja jalokivissä koristettuina. Ei minulla olekaan antaa. Kehtaatvatkin tehdä (?) itsensä vielä niin tyhjänä säkiksi, että luvotella täytyy mokailla. Kihnalaiselta heidän täytyisi pyytää. Kihnalainen sanoi pelastusarmeijalaiselle, joka pyrki Jeesukselle rahaa, että mikä siinä on, että Jeesus on aina polkki; sillä aina kokoa jokainen. Samaa mieltä olen minä.

ANNA ARO.

BUTTE, MONT.

Halloo Toverittaren lukijat, suuret ja pienet sekä uusi toimittaja. Olen usein ajatellut 150ertää Toverittaren, sillä ei vaan nyky Butten kirjettä siinä muuoin kuin ilman muutosten edellä. Tässä kylässä on paljon suomalaista naisväkeä, mutta hyvin harvalla tulee Toveritar. Korjatakaapa se asia. Tällä on ollut kaunista syksyä yleensä, tosin on ollut muutamia myrskyn pyörähdyksiä. Jos kalma laskee tänään masinan läpi, niin kirjoitan toistekin. Anni.

SE SUOMEN NÄLÄNHÄDÄN AVUSTAMINEN JA KOMITEA.

Jo aikaisemmin olen tehnyt selvää tässä lehdessä siitä että tämä komitea on valittu West Berkeleyyn s. s. osaston talolla 4 p:nä marrask. kansan kokouksessa, ja yhtenä sen avustuskomitean jäsenenä tahdon vähän selvittää, että missä määrin komitea on porvarillisista aineksista koostunut. Se kun on pelottanut keski-ikä ihmisiä, ja vieläpä toimienpanevan komiteankin pahanpäiväiseksi. Komitean kokouksessa 5 p:nä jouluk. päätimme vielä kerran ilmoittaa kaikkien komiteaan kuuluvien jäsenten nimet ja vieläpä ammattikkin, niin et-